

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA.

PERIÓDICH SATÍRICH, HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LITERARI.

DONARÁ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ARBEU.

NÚMEROS ATRASSATS 4 CUARTOS.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ. 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Espanya de Barcelona, cada trimestre: Espanya 8 rals.
Cuba y Puerto-Rico, 16.—Estranger, 18.

FRARES.

Deya un amich meu molt observador:

—La pobre Espanya s'và enmagriny, que ja 'ls vestits l' hi venen grans: no es estrany, donchs, que se l' hi omplin de frares.

Y es veritat: després de una huelga de quaranta cinc anys, los frares rebrotan.

Llegeixin los periódichs y sabrán que tot de un plegat se presentan á Avila, se deixan veure á Valladolit, buscan casa pels alrededors de Madrid, se instalan á Valencia, se passejan pels nostres carrers, tornan á incutarse de tal y qual convent... y en una paraula tornan á Espanya ab tots los fueros corresponents á la seva categoria.

Jo crech que tot això es efecte de las pelegrinacions.

Sembra pelegrins y recullirás frares.

Pero á pesar de que tontin, apesar de que 'ls que venen descalsos dugan l' intent manifest de posarre las bòtines, jo crech que han fet tart per donar tot lo fruit que alguns se creuen. Tallén un arbre y no es dificil que al cap de algun temps vós surtin rebrots; lo dificil es que aquests rebrots arribin á tréure fruit.

Cada cosa té 'l seu temps y 'l temps dels frares ja ha passat. Avants deyan: «Si vols passar bona vida, feste

frare desseguida» y avuy diulen: «Qui no treballa no menja, ni vā bonich al diumenge.»

Y treballant y suant no 's erian aquellas barballeras, ni aquells clatells molsuts que eran la gloria dels frares en l' època en que eran amos de mitja Espanya.

Avuy lo carril vā depressa y 'l telegrafo més depressa encara, y hi ha que contar que 's buscan cosas que vajan més depressa que 'l telegrafo mateix.

Lo frare mendicant no 's compreh. Si 's presentaya á las portas de las casas l' hi dirian: «Déu l' hi fassa bé germá; vosté es una roda inútil de la máquina social.»

Lo frare que prega per altri tampoch farà sorrolla, acostumats com estén á que cadascú siga fill de las seves oracions y de las seves obras.

Lo frare que fa visites...

¡Ay senyor! ¡Y á qui visitará? ¡Als pobres? Allá si que no n' hi ha de fets. ¡Als richs? Tampoch, perque casi tots, lo qui més o 'l qui menos, posseheixen bens que havian pertenescut als frares antichs y per més que d' aquesta classe acomodada, surtin principalment los devots, son uns devots d' aquells que diulen: «Primer es l' obligació que la devoció y per ells la principal obligació la forman las propietats y 'ls rèdis.»

Desenganyar-se; 'l mon cambia y lo que ha sigut, ha sigut.

Avuy los homes voluminosos ja no 's fan frares per engreixarse; avuy si per cas se fan concejals, y sobre aquest particular té la paraula un cert fray Ignaci, que fins porta 'ls pantalons curts com si l' instant l' hi digués que ha de vestir hábit. Pero no tingan por que 'l vesteixi.

Avuy alguns convents s' han tornat fàbricas, altres carrers y algun fins s' ha tornat teatro. O sino que parli 'l Liceo. Entre 'ls impossibles més impossibles es que cap arquitecto puga tornarlos á la seva forma primitiva.

A veure qui ha algú que vulga prebarho?

«Qu' Espanya está perturbada: que las conciencias han perdut lo centro: qu' ells moralisaran las costums: qu' ells regeneraran aquest país...» Tot això diulen alguns visionaris.

Si fos veritat que haguessin de intentar lo que suposan tampoch farian cap feyna: lo que no surt del natural mateix es inútil que vulga ferse sortir á la forsa.

Saben lo que succehirá haventhi frares?

Que augmentaran los gats dels frares de una manera considerable.

P. DEL O.

¡DESAMPARAT!!!!

La nit es fosca: sembla que la terra haja calgut dintre d' un tinter. A la forsa deu passar alguna cosa grave al cel, perque 'l vent no pot estar quiet, com si busques algo: esta núvol, y no ho dich per fer veure que hi entengui; pero es que no s' veu una estrella per remey.

Pels carrers del mal lo menos, si b'e foscos, de tant en tant se distingeix algun fanal, qual llum s' estira y arronça, ab una mala cara que sembla que tant sols esperi la llum del dia per descansar d' aquelles estremuts. Tot està tancat y barrat; son las dos de la matinada y l' hora no es per de menos. Las portes dels balcons, se han ajuntat com un mulusco al ser fora de l' agua.

Prou romansos, y aném á lo que interessa. Som per un dels carrerons dels entornos de Santa Maria: á la cantonada hi ha un sereno, ab lo fanal a terra y 'l xuxo de passos á la paret, cansat de trucà portas: 'L sereno s' estira per entretenir-se, y tot d' un cop fa un badall ab gemech y tot, que sembla que vulgu cantar d' un plegat totes las horas que l' hi faltan per anar-se'n á retiro.

Passat lo sereno y un bon xich més avall, hi ha un pilot de escombraries y un gos, peté per mes senyas, hi fa petá algun os que brut y escurat per altres gossos ha quedat pelat, apunt de ferne un manech de sombrilla. Per això 'l gos no desmaya, deixa l' os y torna á ensumar ab més vocació, tot apartant ab la pota las triaduras de col, alguna esclofolla de qu' y pelas de patata, ab la esperansa de trobar quan menos, sino alguna dejua sense escurar, en cambi algun os susceptible de ser trençat á forsa de dents. Quasi està examinat tot lo pilot, y de tot ha trobat menos de lo que buscaba. De prompte para sas investigacions, sorpres y poruch davant de un buito que tot xano xano s' anava acostant fins al dipòsit de las escombraries. Per prudència l' nostre peté s' aparta un parell de passos tot mal humorat y ab ganas de fer constar la seva propietat, per dret de primaria, pero 'l buito que en resumidas cuèntas es un drapaire, deixa l' sach á terra y obrintlo recull los paperots y algun retail, y tornant a cullir lo sach y sens dir bona nit, deixa al sofocat los en plé domini del recòd. Ja 'l torném á tenir sol, quan refensem del botxorno, continua ab la taleya de trobar algo per ferse passar la gana; pero es inútil, tant tart altres de la mateixa classe ja n' han pasat los taps. Desenganyat abandona aquella taula parada, y tot filosofant arrenca á caminar; va depressa, sembla que ha pres una resolució, perque passa per davant d' altres pilots de escombraries sens aturarse. ¡Déu l' iluminí!

Va rodant carrers y carrerons sense pararse mai. Al tombar una cantonada, topa ab un altre company, que gnat per la, més franca cortesia anava á ensumarlo; pero 'l nostre peté ab un rebufo se 'l tréu del davant;

l' altre picat del amor propi y tal vegada ab intent de demanar una satisfacció, s' posa a seguirlo: es un gos roig y al primer cop de ull se coneix que es un descarrat y un qualsevol.

Lo nostre que à la cuenta no l' hi deu convenir que ningú s' entri del seu propòsit, y per evitar compromisos, s' repensa y s' atura decidit a veure com s' acaba la qüestió: l' roig s' acosta y ensunyada al canto, l' petè girantse fa la mateixa operació, que va seguida de un regany per la part contraria, s' miran y rondon a duo. Se veia clarament que aquells dos infelis-sos s' haurian jugat la vida com qui s' beu un trago d' aigua.

Aquella difícil situació s' prolongava quan lo nostre protagonista ab aire de desprecio gira qua y fà l' seu camí sens ocuparse més del imprudent que l' havia provocat, lo qual fos que tingües cova ó que hagués reflexionat millor, se quedà un rato aturat fins a haver perdut de vista.

Fent lo seu camí arriba l' petè al carrer Mitja de Sant Pere y al ser apropi del sereno, s' arrupeix y ab la qua baixa, s' acosta al nocturno que precisament en aquell instant cosa estranya feya petà una becaina. L' pobre gos ab tota la humilitat y prudència s' posa al seu davant y sense aixecar la qua, comensa a mourela d' un cantó al altre; l' sereno ni por esas; passa un rato: l' gosset en vista de aquella quietut que no tenia trassas d' acabar pel moment, s' atreveix a udolar una miqueta com si volgues despertar-lo ab modes. Efectivament lo sereno s' belluga y l' gos aixecantse de potas anaba a fer-li una cortesia, pero tingüe l' desengany de veure que sols havia canviat de posició. Voleu al nostre protagonista apurat? No hi havia més remey: ó bé perdria la vergonya distractant al sereno de les ocupacions, ó s' quedava allí plantat fins que per son natural se despertés aquell bon home; pero la resolució era presa, y estava decidit; torna ab los uols, què anavan pujant de tò pero sense passar de la cortesia; y tampoc res!

Ca, ca, lladraré, vā pensa l' gos, y deixá anar un bub bub ab tota sa voluntat.

Lo sereno s' desperta y l' primer moviment fou agafà l' xuxo per dar una garrotada al imprudent, que dret sobre les potas del darrera s' estava esperant la sentència. Aquella humilitat desarmà la cólera del sereno, que reparant ab la bestiola, se l' mira de cap a peus com si volgués coneixe'l.

—Bè y qué vols?

Per supuesto l' gos ni una paraula; pero ab la qua estava dient molts coses.

—Ja t' entenç: tu t' deus haver perdut y déus esser de algun veïni del barri, y vols que t' accompany.

—Si senyor, semblava que digues ab la qua.

—Bueno donchs, aném: accompanya'm a la casa y trucarem.

Lo gos tot remenant y fent saltitons s' posa a caminar y accompanya al sereno fins al davant de una portalada.

—Ah! Con que ets del estanch? Bueno truquem.

Després de trucar, lo gos ja no s' podia tenir: de salts y cabriolas no n' vulgueu més. De dins se sent una veu que crida:

—Qui hi ha?

—Servidor, soch lo sereno.—Los hi porto l' gosset, fassin l' favor de obrir.

—Ca, ca; no l' vull més: ahí vespre s' va menjar la carn d' olla y ab una pallissa l' vaig treure de casa.

—Pero l' gos no se n' vol anar. ¿Qué n' faig?

—Mateulo, y bona nit.

Lo sereno veient aquella ingratisut, se gira al gos.

—Ja ho veus, ton amo no t' vol, alguna n' deus haver fetat; au, veste'n.

Pobre gos! feya llàstima. Rebre aquell desengany del seu amo a qui havia acariciat tant temps y per una trista cassoleta de carn d' olla que havia sobrat del mitj dia... l' treya de casa. Lo sereno s' compadeixia d' aquella bestiola, y no sabia que fer, quan va donar la casualitat que jo entrava pel cap del carrer y l' crido perque m' obris la escala. Llavors va esplicarme com havia trobat l' gos: jo l' hi vaig fer alguna festa a les quals va contestarme llestantme les mans.

Me va fer llàstima y vaig arreplegarlo; ja fà un any que l' tinc, y are es la alegria de casa y no l' daria per cap diner.

J. DERN.

PUNXAS Y CAMPANETAS.

Los francesos, quan viatjan per un país extranger, solen veure molts coses, de les quals los fills del país ni ménors se n' adonan.

Pero quan viatjan per Espanya, llavors no sembla sino que l' sol meridional los escalfa l' cervell, fins a feliçhi bullir, perque s' desbordà l' espuma de la fantasia.

Llegiu un llibre francès de viatges, y trobareu la Rambla de Barcelona plena de gent calabiyés y de manolas que portan lo ganivet a la figura-cama.

Vos trasladarán a la Riba y us dirán que ningú treballa y que les filles del poble estan alegades de panxa al sol. Això si, s' guardaran de dirvos que hi han anat al

mitj-dia, es a dir a l' hora en que les collas menjan un bossi y fan la mitj-diada.

Fins son capassos de dirvos que l' obrer se n' va a la fàbrica ab la guitarra, y que molts cops homes y donas deixan los tallers mecànichs, per ballar un bolero ó un zapateado, anyadint que la paraula Zapateado vè de Zapatero, nom de un general que va tenir Barcelona a l' any 54.

* * *

Los alemanys y les inglesos tenen un' altra manera de viatjar. Aquests observan atentament y acostuman a recullir detalls que a nosaltres solem passarnos desapercebuts.

Un viatje a Barcelona de 'n Volta, lo celebre professor alemany, inventor de la pila elèctrica, apenas parla de la Catedral y altres monuments públics de més o ménors mérit artístich, y en canvi descriu tant detalladament lo mercat de la Boqueria, las cols, los raves, los naps, los rabaquets y altres comestibles, així com les principals menas de peix que hi ha a la Pescaderia, que un sembla que s' hi troba.

Un anglès de bon humor, en un viatje, pinta una bullanga, descriu les barricades y les tiros y una cosa l' hi crida l' atenció y es que a l' hora de la compra, les tropas y les insurrectes suspenen les hostilitats; tothom surt a provehir, y quan la pitansia està assegurada, tornan a resonar los tiros. Quan les tropas volen, diu, prenen les barricades: se restableix l' ordre, y a la tarda, seguit de una nutrita escolta, patatrip, patatrap, lo general recorre l' siti de la batalla, las portes se milj-obran, y la primera autoritat militar fa mérits perque l' govern l' hi donga un entorxat ó quan ménos lo nombrí cavaller de la real ordre de D. Juana la loca.

* * *

De tots los viatges d' estrangers, un dels que més m' han xocat ha sigut lo de un capellà catòlic anglès.

Aquest es molt notable per quan s' ha fixat en una especialitat que a nosaltres nos passa desapercebuda generalment. Lo capellà anglès ha entrat principalment en les esglésies, en les rectorias y en los convents, y per tot arreu hi ha trobat coses especials.

En les rectorias, lo que més l' ha sorprès es lo cancell que s' tanca per ell mateix gràcies a un contrapè que encaixa ab un petit corró de fusta guarnit de campanas.

Tota l' indústria anglesa no ha produït mai un mecanisme més útil.

La casa del rector ha de estar oberta sempre als feligresos: donchs bè, lo sonar de les campanetas quan lo cancell cedeix, es un avís infalible pel senyor rector. Aquest pot estarse en mànigas de camisa ó bè entretingut ab algun penitent ó penitenta: sonan les campanetas y queda avisat, y quan lo feligrés entra al seu quartó lo troba a punt de rebre'l, havent recobrat la gravetat serena que l' exercici del seu càrrec l' hi imposa.

* * *

Una de les altres coses que han admirat al capellà viatger ha sigut les reixas dels parladors dels convents ab clausura, guarnides generalment de punxes a la banda de fora.

«Les monjas, diu, pel mer fer de ser esposas de Déu, son castas y puras; pero qui las resguarda del atach de un atrevit? Una reixa no basta en un país tant galantejador com Espanya: es precis posarhi punxes en lo punt en que les ferros se crusen. Ab aquestas punxes la galta que s' hi acosti queda enganxada sense remey.»

* * *

Ja u'veuhens, viatjants, sempre s' aprén alguna cosa, y llegint als viatjers també.

De segur que ningú de vostés havia reparat fins ara en la transcendència de aquestes punxes y d' aquelles campanetas.

M. P.

UN COP D' ULL ALS TEATROS.

La companyia del Tivoli continua anant de la Terra al sol, y la del Arderius en busca del oncle Grant, succehint que cada cop que volen sortir de aquest camí reina en lo teatro soletat y mort.

No hi ha remey: lo públich ha condemnat a la companyia dels bufos a Capitan Grant perpetuo.

Al Retiro han resucitat la gatada caballerescsa Lo Cantado y el públich s' ha recordat de aquells temps en que la festiva ploma de 'n Pitarra no s' dirigia a la imaginació y al sentiment, sino al órgano de les riabilitas, que jo no sé pas si existeix, però si que l' secundó poeta sabia trobarlo sempre que volia.

En lo teatre de Novetats, ab Madame Favart hem vist la millor opereta de la temporada: de un argument sencill y graciós, ab trossos de música brillants, y executada y presentada de una manera digna. En canvi La Perichol no pot anar ni ab rodas.

* * *

Lo Circo equestre no s' cansa de guanyar diners y de presentar novetats.

La d' aquesta setmana passada ha sigut la presentació de 'n Pierantoní ab los seus caballs amestrats. Fer treballar a un sol caball ja no té mérit, la qüestió es ferne moure set a la vegada. Es un espectacle magnific. Lo Sr. Fontrodona no s' cansa de mirarlo, y hasta sembla que vā dir un dia:

—Sis, set y hasta vuit concejals a l' hora també 'ls faig funcionar jo, sempre que m' dona la gana.

Lo bello sexo de la rassa caballar està representat per una euga preciosa que acaba per treure a n' en Pierantoní a cops de cap.

—Això si que no m' agradaría, deu dir lo Sr. Fontrodona.

* * *

A la Plaça de toros hi ha hagut dues corridas y dos plens. S' ha de regoneix que l' actual D. Cassiano es l' home de la diada.

Dia de Sant Joan: 14 mil entrades! Toros de Cariquiri, valents y voluntariosos. Lo quart «honrar pare y mare» era un ull de perdiu que vā honrar a la família matant sis caballs; y l' quint «no matarás» vā matarne deu.

Quina animació presentava la plassa! Dos o tres moments vā quedar lo quint toro desembresat d' enemicos. Era bè bè un toro navarro, tossut com ell tot sol, que allà hont ficava la banya....

En canvi la corrida del diumenge passat vā ser fluenta. «El ganado escamao» y mal intencionat. Poca desfossa de caballs, y molt perill pels lidiadors. Los toros de la campanilla se n' anaven al bulto, com l' Sr. Cabot en les sessions del Ajuntament.

No en vā presidia la plassa l' Sr. Fontrodona, home de mala sombra, com ho ha demostrat en diverses ocasions. Ni siquiera l' segon toro, que per una rara casualitat se deya «Pantalones» vā fer res de notable. A la quènta aquests pantalons eran curts com los del nostre tinent d' arcalde.

De totes maneres les corridas varen estar molt correigudes: en Boca-negra vā mostrarse precipitat y l' Gallito molt seré y sandunguero, encare que per matar toros hauria de creixir un pam, perque l' bras l' hi curteja.

No obstant que més volen los aficionats a les emocions? Un gall matant un toro!....

Ja u deya aquell escriptor: «Espanya es el país de los vice-versas.»

N. N. N.

LOS SET DOLORS.

Calculant y ab molt dolor,
perque la tarea es seria,
esplicare la tragedia
d' un pobre treballador.

D' un pobre coix que captava
vā naixer dalt d' un piset,
un dia núvol, de fret
y que a més a més ironava.
Del trastorn sa mare's mor...
y la criatureta flaca,
vān criaria ab llist de vaca
y exclamant: Primer dolor.

Tè tres anys, y pel mon vā
captant ab son pobre pare,
magre, trist y ab una cara
que condol al públich té.
Tot pleat, arrenca un plor
y [anà] al papa demana...
y aquest li diu si tens gana
no tinc pà... Segon dolor.

Mor son pare de miseria;
y un sabater, ja vellet,
vol ampará al infantet
veyentne tanta tragedia.
A set anys, un vetllador
té per company... cùs sabatas...
y més pobres que les ratas
vā exclamant: Tercer dolor.

S' enamora, pro un poch massa,
de la filla d' un vele,
lo sogre té algun calè
y per pobre reb carballasa.
Malehint sa negra sort
vā sol la vida passant
ab tristesas y exclamant:
paciencia: L' quart dolor.

No té feyna y passa gana;
quan li vè, sense volguerbo,
un moment de desesperó
y s' fa soldat de l' Habana.
S' llença buscant la mort...
La primera acció de guerra
li can una cama a terra
y crida: Jay! Lo quint dolor.

Sols captant la vida s' guanya
vestintne de militar,
y un estranger al passar
diu: «y això tolera Espanya?»
Això s' premia l' valor
d' un exèrcit denodat?

y l' manco diu: Caritat! bon germà!... Sisé dolor.

Un dia... Aném al final; passa un cotxe desbocat y sà del pobre soldat una truya! Al Hospital. Ab jays! que aterranc lo cor vā allí la vida acabant y al estarn agochitzant exclama: L' ultim dolor.

JAUME PIQUET.

LA MONEDA DE L' HISTORIA.

ANÉCDOTAS DE HOMES CÉLEBRES.

Alejandro Dumas, pare, à l' any 1871 vā sentirse malalt y arribà à casa 'l seu fil per recullirs'hi.

Al anar-se à ficar al llit que ja no havia de deixar mai més, dues monedes d' or varen caureli de la butxaca de l' hermilla, y dirigintse al seu herèu, l' hi digué:

—Vaig arribar à Paris fà 50 anys ab 80 franchs à la butxaca: ja 'u véus, encare me 'n quedan 40, y no falta qui s' atreveix à tatxarme de malgastador.

Se queixava un dia Isabel la Catòlica al historiador Fernando del Pulgar de que al referir un fet heròich de son marit Fernando 'l Catòlic no l' anomenés à n' ella per rès.

Lo célebre historiador vā prometre corretjir-se pera lo sucesiu, y l' dia que la reyna vā parir à l' infanta donya Joana vā escriure 'l succès ab un encabessament que deya aixis:

—En tal dia y en tal hora, sas altesas lo rey D. Fernando y la reina donya Isabel, varen parir una infanta, etc., etc.

Al gran actor inglés Garrik l' hi aconsellavan que 's presentés candidat en unas eleccions y vā respondre:

—Prefereixo fer un gran paper en lo teatro que 'l paper de tonto en lo Parlament.

Una frasse de Quevedo:

—Molt poch cas devém fer los homes de la vida, de l' honra y de la hisenda, quan posém la primera à disposició dels metjes, la segona al capricho de las donas y la tercera à mans dels escribans.

ESQUELLOTS.

Aquest dia al carrer Vermell varen trobarhi un home mort.

Nota: Los asesinos no fueron habidos.

Disculpa: Pero el cadaver si.

Viva la gracia!

En una de las últimas sessions del nostre Ajuntament vā ser derrotat no sols lo Sr. Cabot, y 'l Sr. Esquer, sino 'l Sr. Arcalde.

Se tractava de un nou sistema d' impedir que volian ensayar en lo carrer de Fernando y com aquest carrer fou lo carrer de les tenebres durant la huelga del gas, alguns concejals van voler demostrar que no olvidan ni perdonan.

L' atleta que vā derrotar al Arcalde vā ser lo senyor Ballori.

Pobre Sr. Duran!

«Y para mayor vergüenza le pusieron INRI.»

Ja ho deuen haver llegit en algun periódich: se tracta de una historia que sembla una novela.

Un soldat francès que 's deya Teulé vā caure presoner dels Prussians en l' última guerra. Pel camí tractà d' escaparse, matà à un centinella y 'l condemnaren à mort.

L' escarceller vā equivocarse de calabosso: en Teulé quedà reclós en lo de un infelis sentenciad à 10 anys de presó y aquest en lo de Teulé. Vingué lo moment d' executarse la sentencia y pagà 'l just pèl pecador. Teulé guardà 'l secret.

Are al cap de 10 anys, ha tornat al seu país, y com que tothom lo tenia per mort, trobà à la seva dona casada ab un altre, tenint de aquest matrimoni una criatura de quatre anys.

Vels' hi aquí un substitut que de segur no se l' esperava.

Als Estats Units han fet experiments ab un canó que ha fet 505 disparos ab tretze minuts.

Ja es una gran cosa; pero no arriba de molt à lo que pot trobarse en aquest genero.

Ab lo temps s' inventarán canons que matarán als homes, los hi farán la caixa, 'ls enterrarán y 'ls hi cantarán unes absoltas.

A Sanlúcar una dona en un mateix part ha tingut quatre criatures.

Fins à 505 disparos ab tretze minuts com lo canó dels Estats Units, encare hi vā alguna diferència.

L' anècdota següent es històrica:

Tractavan d' elegir regidor à un taberner molt conegut en lo barri, y un vehi que l' hi feya la guerra, va dir:

—Es un disbarat.

—¿Y perquè? l' hi preguntaren los electors, ¿per ventura no es una persona molt digna?

—Si; pero no sab escriure dugas ratllas, que no las deixi plenes de faltas de geografia.

Com vostès compendran volia dir faltas d' ortografia.

Un mestre de un estudi de Andalucia, al veure que no cobra las assignacions que l' hi corresponen, s' ha de guanyar la vida anantse 'n al bosch y cullint herbas y llenya.

Y encare cullirà un' altra cosa; perque es de creure que vā seguir la carrera de mestre ab l' esperansa de guanyar la vida.

Y are cull desengany.

Anunci que llegeixo en un periódich de Madrid: «Una señora desea un caballero ó un sacerdote para servirles.»

Escoltin: ¿Sabrian dirme quina diferencia hi há entre un caballero y un presbitero?

Historia curiosa:

Pels alrededors de Valladolit uns guardia-civils sorprenden à uns cassadors y 'ls decomisan unas perdius.

Se 'n ván los guardia-civils à ciutat, y 'ls burots del portal decomisan las perdius als guardias.

S' arma un escàndol, y l' ajuntament decomisa las credencials als empleats de consums.

Y are quan als cassadors los hi preguntin: —¿Qué vareu matar en la sortida que fereu aquest dia?

Podrán dir: —Uns burots que hi havia als portals.

A Madrid hi ha un reo, contra 'l qual ha demandat lo fiscal:

Peña de mort.

Dos anys de presó.

Y quinze dies de arrest.

Ja veurán com després de que l' hi hajen donat garrot, si 'l duhen à la presó, es capás d' escaparre 'n.

Una de aquestas nits lo sereno del carrer de la Lluna veié à un home sospitos: l' hi anà al darrera y l' home al veure 's perseguit deixà anar unes quantas gallinas que portava.

Lo sereno mirà la viram y veié qu' era séva.

¡Quin ofici més compromès lo de sereno! Mentre viulen perque no robin la casa dels altres, los hi roban la séva.

Ecos dels exàmens:

—¿Qué son números mixtos? preguntava un catedràtic de matemàticas.

—Los números mixtos, digué l' alumno, son los que fregant s' encenen, y 'n' hi ha de pet y sense pet.

—¿A quina família pertanyen las carabassas? Això ho preguntava un catedràtic d' historia natural.

Resposta del alumno:

—Jo crech que pertanyen à la mèva, perque l' any passat també van donarme 'n.

QUÈNTOS.

Dos xitxarellos parlan de una senyora que 's dona coloret per semblar més jovent.

—Fulana s' amaga 'ls anys.

—Si, procura ferho; pero se 'ls amaga molt malaient, perque tothom los hi troba.

Entre veïnats:

—Senyora Tuyas: veig que vosté no té fills. ¿Qué potser no l' hi agradan los nens?

—Al contrari, senyora Baleta, m' agradan molt.

—¿Y donchs que fàn?

—Oh! ja veurà que fèm... Cóm vol que tinguem fills ab un pis tant petit.

Un aficionat à montar que may ha estat malalt, sosté que deu la salut al exercici que fà.

—Desenganyar-se, diu: lo millor metje es un bon cavall; y 'l millor apotecari, una euga.

En uns exàmens de gramàtica:

—Vamos à veure, ou, ¿quina part de l' oració es?

—Sustantiu.

—¿Masculi ó femení?

—Això no se sab.

—¿Cóm no se sab?

—No senyor: es impossible saberlo avants de que siga covat y 's veji si surt gall ó gallina.

TRENCA-CAPS.

XARADAS.

I.

Lo meu oncle D. Pasqual
perque té dos al revés
té un concepte molt total
de lo que justicia n' es.

—Quan hu dos, diu, ó faig mal
ho pago ab duros d' augment
y llavors dich al moment:
soch tres quatre y tant se val.

PAU SALA.

II.

Jo coneix un matrimoni
que d' allò se 'n diu parell:
ell está prima y segona;
y ella encare més tot qu' ell.

UN TUPÉ DE TOSA.

MUDANSA.

Un dia à las tot vaig veure
dintre de un tot un tot mort,
y 's que 'l ván treure per vendre'l
varen cobrar molt bon tot.

JOVE DE L' HABANA.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

1 2 3 4 5 6—Nom d' home.
1 6 5 6 3—Nom d' auzell.

1 2 3 4—Per fora.

3 4 5—Menjar d' auzell.

3 4—Una nota.

1 2—Una lletra.

JOAN DE LA CARBASA GRAN.

DIÀLECH.

—Llana? Gracias.

—Te macu t...

Formar ab aquestas lletras lo títol de un llibre que passan los noys de estudi.

A. CANOVAS.

CUADRAT NUMÉRICH.

Colocar los números 1, 2, 3, 4 y 5 de manera que sumats horizontal, vertical y diagonalment dongan 15.

CONVERSA.

—Hola, Riu, ¿Ja has tornat de l' Habana? ¿Qué tal?

—Ay, noy, pensaba tenir molta sort, pero...

—De qué feyas?

—Are mateix t' ho acabó de dir.

GENIS DAROCA.

GEROGLIFICH.

VO

T

pam

OLTI

C.

p p p p p p p

A

P. R.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NÚMERO.

1. XARADA 1.—Rapé.

2. IDEM 2.—Radio.

3. ENDEVINALLA.—Cristina.

4. CONVERSA.—Cansaladé.

5. QUADRAT DE PARAULAS.—Reus.

Eura.

Ural.

Sala.

6. TRENCA-CLOSCAS.—De la terra al sol.

7. ANÁGRAMA.—Animal.—Lámina.—Manila.

8. GEROGLIFICH.—Moltas gotas fan un ciri.

Catòlichs molt decidits
los veuràn en tots los viatges
bèn carregats de confits
pel bateig d'aquells salvatges.

La venjansa municipal.

Serà admiració dels segles:
si la llei al pas s'oposa
del tranvia, y l'hi fà nosa,
l'hi aixafa tots los articles.

Los tranvias del porvenir.

Carrer sembrat de més passos,
un mal empedrat tindrás,
y si torna allò del gás
que tothom caiga de nassos.

Las gavinataes.

Aixafant cossos y closcas,
fent desgracias cada dia,
veureu passar lo tranvia
fins pel carrer de las Moscas.

La huelga dels bombers.

Que si 't robarè 'ls dinés,
que si 't haig d' obri un bon trau...
Senyors, això es un sarau
que no 's pot aguantar més.

Si un foch s'ha de declará,
y bombers no trobén,
això ray, no 'us apuréu:
l'Ajuntament bombará.